



Vreme: 26.08.2026 07:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/111730/veca/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Putevi Srbije d.o.o; održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Fiskalni savet: veća potrošnja ne donosi rast, ali povećava inflatorne pritiske

7312



Budžetski deficit je rebalansom budžeta za ovu godinu povećan sa tri odsto na 3,5 odsto bruto domaćeg proizvoda (BDP), pre svega zbog snažnog rasta rashoda usled planiranih davanja stanovništvu. S druge strane, smanjeni su izdaci za kamate i pojedine javne investicije. Prema oceni Fiskalnog saveta, deficit bi, na osnovu dosadašnjih kretanja, bez rebalansa bio znatno niži, dok bi planirano povećanje potrošnje moglo pojačati inflatorne pritiske.

Predloženim rebalansom budžeta za 2026. godinu, o kome je Skupština Srbije počela raspravu u ponedeljak, predviđeno je da prihodi budu povećani za 4,45 odsto ili 112,45 milijardi dinara, na 2.527,15 milijardi dinara, a ukupni rashodi za 6,23 odsto ili 171,45 milijardi dinara, na 2.923 milijarde dinara. Deficit je povećan za 59 milijardi dinara, na 396 milijardi. Ovim rebalansom Vlada namerava da pre svega obezbedi sprovođenje programa podrške građanima i dalja ulaganja u kapitalne projekte.

Fiskalni savet u oceni predloga rebalansa navodi da se time, međutim, suštinski pogoršava fiskalni rezultat za više od jednog procentnog poena BDP-a, pošto bi bez njega, a na osnovu dosadašnjih kretanja prihoda i rashoda, deficit u 2026. godini iznosio između dva i 2,5 odsto BDP-a.

Takođe, to savetodavno telo Vlade Srbije smatra da je povećanje fiskalnog deficita ekonomski neopravdano, jer u ovoj godini nema nepovoljnih okolnosti, poput naglog pogoršanja privrednih kretanja koje bi zahtevale takve mere, a uz to je Vlada povećala prognozu privrednog rasta sa tri na 3,3 odsto.

Fiskalni savet zato upozorava da bi fiskalna ekspanzija - u ovom slučaju povećanje javne potrošnje, mogla da pojača inflatorne pritiske, a da pritom ne bi značajnije doprinela privrednom rastu. "U takvoj situaciji, u kojoj je očekivani rast BDP-a Srbije blizu svog potencijala, dodatno podsticanje tražnje fiskalnom ekspanzijom ne može doprineti održivom privrednom rastu, ali može pojačati inflatorne pritiske", navodi se u oceni rebalansa i podseća da se dodatno produbljuje trend rasta budžetskog deficita, nakon nekoliko godina njegovog smanjivanja.

Fiskalni savet posebno ukazuje da je privredni rast blizu potencijalne stope rasta domaće ekonomije koja, prema njegovoj proceni, iznosi oko 3,5 odsto. Reč je o stopi po kojoj ekonomija može dugoročno da raste kada se faktori proizvodnje, poput rada, kapitala i produktivnosti, koriste dovoljno intenzivno, ali bez preopterećenja ekonomije, a da to ne izaziva dodatnu inflaciju.

"Zbog toga rebalans, zasnovan na uvećanoj potrošnji, predstavlja pogrešno i kontraproduktivno vođenje fiskalne politike u datim makroekonomskim okolnostima", smatra to savetodavno telo i kao dodatno otežavajuću okolnost izdvaja to što se fiskalna ekspanzija ostvaruje kroz jednokratna davanja, mere koje direktno podstiču potrošnju, a time i inflaciju.

Glavni razlog povećanja deficita je snažan rast rashoda, pri čemu najveću novu stavku predstavljaju jednokratne isplate građanima, vredne gotovo 100 milijardi dinara. Od te sume, 71 milijarda biće finansirana iz budžeta, a oko 28 milijardi iz Akcionarskog fonda.

Fiskalni savet ocenjuje da su ove mere uglavnom neselektivne, privremene i van sistemskih okvira, zbog čega imaju ograničen efekat na smanjenje siromaštva i nejednakosti. Bez ovih diskrecionih davanja deficit bi ostao ispod tri odsto BDP-a, smatra to savetodavno telo.

Veći rashodi uglavnom su, kako se dodaje, takođe privremenog karaktera, poput jednokratnih isplata





Vreme: 26.08.2026 07:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/111730/veca/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Putevi Srbije d.o.o; održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Fiskalni savet: veća potrošnja ne donosi rast, ali povećava inflatorne pritiske

građanima, nabavki za odbranu i dela ulaganja povezanih sa EXPO-om. Kada se ti efekti izuzmu, strukturni deficit iznosi oko dva odsto BDP-a, pa bi javni dug trebalo da nastavi da pada u narednim godinama, pod uslovom da se deficit vrati na tri odsto BDP-a ili manje, ocenjuje Fiskalni savet.

Uprkos povećanju deficita, rebalans za sada ne ugrožava makrofiskalnu stabilnost. Očekuje se da stvarni deficit bude bliži tri odsto BDP-a, umesto planiranih 3,5 odsto, dok bi javni dug na kraju 2026. trebalo da ostane ispod 45 odsto BDP-a.

Kako se navodi, realizovani rashodi mogli bi biti manji od planiranih rebalansom, pošto su pojedine budžetske stavke planirane dosta konzervativno, a dosadašnja realizacija pokazuje da deo predviđenog novca možda neće biti potrošen do kraja godine.

Isplaćene subvencije za "[Puteve Srbije](#)" u prvih šest meseci 2026. iznosile su oko pet milijardi dinara, dok je rebalansom budžet za ove namene gotovo udvostručen sa 19 na više od 40 milijardi dinara. Slično je i sa izdacima za [eksprijaciju](#), gde je do sredine godine potrošena tek četvrtina planiranog iznosa, odnosno šest od 24 milijarde dinara. Kod kazni i penala po sudskim presudama realizovano je svega 1,9 milijardi dinara, iako je godišnjim planom predviđeno gotovo 15 milijardi, navodi se u oceni Fiskalnog saveta.

Povećanje tekućih rashoda delimično je ublaženo manjim izdvajanjima za kamate i javne investicije. Izdvajanja za kamate smanjena su za oko 15 milijardi dinara, što ne predstavlja iznenađenje, pošto su ti rashodi bili dosta konzervativno projektovani. Istovremeno, javne investicije van sektora odbrane umanjene su za 21 milijardu dinara. Time su najviše pogođene investicije u železničku i putnu infrastrukturu, ali i pojedini projekti u oblasti zaštite životne sredine.

Manje para biće za projekat mađarsko-srpske železnice, rekonstrukciju pruge Niš-Dimitrovgrad, Fruškogorski [koridor](#) i brzu saobraćajnicu Požarevac-Golubac. Blago su umanjeni, kako se navodi, ionako nedovoljni budžeti za ključne projekte u oblasti životne sredine, poput izgradnje kanalizacije u okviru programa "Čista Srbija", centralnog kanizacionog sistema u Beogradu i lokalne komunalne mreže koju sprovodi Ministarstvo za javna ulaganja, piše u Oceni predloga rebalansa budžeta za 2026.

S druge strane, rebalansom se investicije u sektoru odbrane povećavaju za oko 41 milijardu dinara, a povećane su i subvencije javnim putarskim preduzećima za 22 milijarde dinara, čime su sredstva za ove namene praktično udvostručena u odnosu na originalni budžet, sa 19 milijardi na 41 milijardu dinara. Problem, međutim, nije toliko u samoj visini sredstava, već u tome što njihova namena nije precizno definisana.

Iako su državne investicije i dalje relativno visoke, Fiskalni savet upozorava da često menjanje velikih projekata tokom realizacije otežava praćenje njihovih stvarnih troškova i procenu njihove ekonomske opravdanosti.

Povećanje prihoda u rebalansu u osnovi je realistično, ali se velikim delom oslanja na vanredne neporeske prihode, ocenjuje Fiskalni savet. Poreski prihodi povećani su za oko 28 milijardi dinara, prvenstveno usled većih prihoda od PDV-a i poreza na dobit.

S druge strane, sniženje akciza na naftne derivate smanjilo je prihode od tog nameta za oko 30 milijardi dinara.

Najveći rast beleže neporeski prihodi, za gotovo 80 milijardi dinara, uglavnom zbog očekivanih uplata dobiti i dividendi državnih preduzeća i NBS. "Ovi prilivi su po prirodi volatilni i ne mogu se smatrati trajnim izvorom za finansiranje javne potrošnje, a njihovo poreklo u obrazloženju rebalansa nije dovoljno transparentno prikazano", dodaje se u oceni rebalansa.

Rizik od inflatornih pritisaka

Planirana davanja građanima najviše podstakla rast rashoda

Više novca za odbranu i putarske firme, manje za neke druge projekte

Rast prihoda realan, ali se oslanja na nepredvidive neporeske prilive

